

2018

Hurdal kommune

Rapportering økonomi og virksomhet – 2. tertial 2018

Innhold

1	Rådmannens innledning	3
2	Status budsjettforutsetninger	4
3	Økonomisk oversikt drift pr 31.08.2018.....	5
3.1	Status	6
3.2	Prognose	6
4	Sentrale inntekter og utgifter	7
4.1	Skatteinntekter.....	7
4.2	Rammeinntekter fra staten	7
5	Rammeområdene – status og prognose	8
5.1	HA 1 – Sentraladministrasjon	8
5.2	HA 2 – Oppvekst(Hurdal skole – og kultursenter, barnehage og felles Oppvekst)	9
5.3	HA - 3/4 Helse og Omsorg	13
5.4	HA 5 – Vann, avløp, renovasjon, feiing.....	19
5.5	HA 6 – Plan og Utvikling.....	21
5.6	HA7 – Eiendomsforvaltning og prosjekt, Innbyggjerservice, valg og kultur.....	23
5.7	HA 9 – Finans med finansrapport	26
6	Investeringer.....	27
7	Brukerperspektiv	29
8	Medarbeiderperspektiv	29
8.1	Årsværksutvikling.....	29
8.2	Kjønnfordeling	29
8.3	Sykefravær	29
9	Samfunnsperspektivet	30
10	Risikoområder fremover	30

1 Rådmannens innledning

Prosjektet for innføring av eiendomsskatt, slutføring av kommuneplan og områdeplan for sentrum, samt omstilling innenfor alle tjenester har krevd mye av både medarbeidere og ledere så langt i 2018. Medarbeidere og ledere innenfor alle deler av organisasjonen har gjennom året bidratt vesentlig for å nå årets ambisiøse mål både i forhold til økonomisk styring og omstilling av driften. Det er derfor svært gledelig å se at vi er på rett vei – endringene skaper resultater.

Gjennom året er økonomisk styring og kontroll satt i system. Tett resultatrapportering og oppfølging har gitt et forpliktende og samstemt lederskap. Det er fremdeles risiko innenfor noen områder, som er nærmere beskrevet i rapporten, i tillegg til at enkelte omstillingstiltak ikke vil bli avsluttet før 2019. Det er fremdeles høy risiko i forhold til uforutsette hendelser, da reserver og marginer er lave. I vedleggene til denne rapporten gis det på status for omstillingstiltakene og kommentarer i forhold til måloppnåelse innenfor alle tjenesteområder, slik disse er vedtatt som del av budsjettet for 2018 og handlingsprogrammet.

I forbindelse med 2. tertial er det viktig å anerkjenne godt og målrettet samarbeid for å lykkes med det vedtatte politiske ambisjonsnivået. Medarbeidere og ledere legger ned stor innsats for at innbyggerne i Hurdal kommune skal motta tjenester med god kvalitet og i riktig omfang. Den positive samhandlingen med politisk ledelse er understøtter dette. I tillegg er det startet et systematisk arbeid med innbyggerdialoger og medvirkningsarenaer. Dette vil vi fortsette med. Kommunens verdier om å være raus, solid og modig gir god kraft inn i videre arbeid.

Bente Rudrud Herdlevær
Rådmann

2 Status budsjettforutsetninger

Statsbudsjettet

I statsbudsjettet for 2018 ble det lagt til grunn en realvekst i kommunenes frie inntekter på 1,3 %. I revidert nasjonalbudsjett anslås en realnedgang i kommunesektorens frie inntekter tilsvarende – 0,3 %. Dette er knyttet til en forventning om at lønnsveksten i 2018 blir lavere enn tidligere antatt. Veksten i kommunesektorens inntekter var meget sterk i 2017 blant annet som følge av ekstraordinært høye skatteinntekter som følge av uventede stort uttak av utbytte til personlige skatteyttere. De ekstra skatteinntektene er ikke videreført i inntektsanslagene for 2018.

I regjeringens opplegg er det lagt til grunn et effektiviseringskrav til kommunesektoren på 0,5 %. For Hurdal utgjør dette 0,8 mill.

Pris og lønnsvekst mv.

Forutsetningene i statsbudsjettet for 2018 er en deflator på 2,6 % (vektet snitt av lønns- og prisvekst), hvorav lønnsveksten er beregnet til 3,0 %. I revidert nasjonalbudsjett er anslag for lønnsvekst nedjustert fra 3 % til 2,8%. Anslag på samlet pris- og lønnsvekst for kommunesektoren (deflator) er uendret på 2,6%. Deflator holdes uendret på grunn av høyere prisvekst på varer og tjenester, i hovedsak økte energipriser

3 Økonomisk oversikt drift pr 31.08.2018

	Regnskap pr 31.08	Just budsj pr 31.08	Avvik i kr	Avvik i % av just budsj	Prognose/r ev budsjett 2018	Oppr budsj 2018	Avvik prognose - vedtatt budsjett	Regnskap pr 31.08. 2017
i 1000 kr.								
DRIFTSINNEKTER								
Brukerbetalinger	-4 328	-4 081	-247	6,1 %	-6 121	-6 061	-60	-4 506
Andre salgs- og leieinntekter	-14 191	-15 297	1 106	-7,2 %	-22 806	-22 806	0	-15 835
Overføringer med krav til motytelse	-20 351	-10 730	-9 621	89,7 %	-19 477	-19 477	0	-17 016
Rammetilskudd	-69 055	-67 977	-1 078	1,6 %	-102 436	-102 436	0	-67 307
Andre statlige overføringer	-2 081	-1 075	-1 006	93,6 %	-1 537	-1 537	0	-1 177
Andre overføringer	-505	-13	-492	3784,6 %	-38	-38	0	-457
Inntekts- og formuesskatt	-39 289	-40 678	1 389	-3,4 %	-64 642	-64 642	0	-38 256
Eiendomsskatt	-2 628	-5 500	2 872		-5 500	-5 500	0	0
Andre direkte og indirekte skatter	0	-11	11		-17	-17	0	0
Sum driftsinntekter	-152 428	-145 361	-7 067	4,9 %	-222 574	-222 514	-60	-144 554
DRIFTSUTGIFTER								
Lønnsutgifter	65 090	64 434	656	1,0 %	101 863	102 564	-701	63 642
Sosiale utgifter	20 078	22 445	-2 367	-10,5 %	35 550	35 550	0	19 864
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	19 368	15 605	3 763	24,1 %	22 947	21 806	1 141	16 021
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	34 368	32 091	2 277	7,1 %	46 689	46 389	300	29 566
Overføringer	7 981	137	7 844	5725,5 %	1 584	764	820	7 892
Avskrivninger	0	0	0		10 000	10 000	0	0
Fordelte utgifter	-29	-8	-21	262,5 %	-12	-12	0	-28
Sum driftsutgifter	146 856	134 704	12 152	9,0 %	218 622	217 062	1 560	136 958
Brutto driftsresultat	-5 572	-10 658	5 086	-47,7 %	-3 953	-5 453	1 500	-7 595
EKSTERNE FINANSTRANSAKSJONER								
Finansinntekter								
Renteinntekter og utbytte	-615	-460	-155	33,7 %	-750	-750	0	-536
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0		0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	0	0	0		0	0	0	0
Sum eksterne finansinntekter	-615	-460	-155	33,7 %	-750	-750	0	-537
Finansutgifter								
Renteutgifter og låneomkostninger	2 445	3 276	-831	-25,4 %	4 050	4 050	0	2 543
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0		0	0	0	0
Avdrag på lån	4 441	4 789	-348	-7,3 %	6 500	6 500	0	4 453
Utlån	0	0	0		0	0	0	0
Sum eksterne finansutgifter	6 886	8 066	-1 180	-14,6 %	10 550	10 550	0	6 996
Resultat eksterne finanstransaksjoner	6 270	7 606	-1 336	-17,6 %	9 800	9 800	0	6 460
Motpost avskrivninger	0	0			-10 000	-10 000	0	0
Netto driftsresultat	698	-3 052	3 750		-4 153	-5 653	1 500	-1 136
AVSETNINGER								
Bruk av avsetninger								
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	-7 204	0	-7 204		0	0	0	-3 170
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	#DIV/0!	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-404	-1 200	796	-66,3 %	-1 800	-300	-1 500	-361
Sum bruk av avsetninger	-7 608	-1 200	-6 408	534,0 %	-1 800	-300	-1 500	-3 531
Avsetninger								
Overført til investeringsregnskapet	0	0	0		0	0	0	0
Avsatt til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	0	0	0		3 020	3 020	0	0
Avsatt til disposisjonsfond	7 204	0	7 204		2 239	2 239	0	3 170
Avsatt til bundne fond	1 061	0	1 061		694	694	0	500
Sum avsetninger	8 265	0	8 265		5 953	5 953	0	3 670
Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk	1 355	-4 252	5 607		0	0	0	-997

3.1 Status

Økonomisk oversikt pr august viser et regnskapsmessig merforbruk på 1,3 mill. kr. Dette er 5,6 mill. kr mer enn i periodisert budsjettert, og skyldes i hovedsak periodisering av eiendomsskatt samt lavere gebyrinntekter på selvkostområdet enn budsjettert.

Lønn og sosiale utgifter utgjør til sammen 85,1 mill. kr. Dette er 58 % av totale driftsutgifter, og er 1,7 mill. kr lavere enn periodisert budsjettert. Avviket skyldes endringer i stillinger, samt noe høyt budsjetterte pensjonskostnader på HA 2. Andre driftskostnader er 13,8 mill høyere enn budsjettert. Dette skyldes høyere kompensasjonsmoms enn budsjettert og økte utbetalinger til sosialhjelp. Effekten av budsjetterte innsparingstiltak ligger også her.

Det har vært fokusert på kostnadskontroll og riktig periodisering av budsjettet. Dette er et kontinuerlig arbeid. Målet er at periodeavviket i størst mulig grad skal gjenspeile det reelle avviket. Det vil imidlertid alltid være knyttet usikkerhet rundt periodisering av tilskuddsposter og tilhørende kostnader, slik er det også i forbindelse med avslutningen av 2. tertial.

3.2 Prognose

Budsjettet for 2018 er stramt, og forutsetter at vi lykkes med igangsatte omstillingsprosesser. Det stilles høye krav til budsjett disiplin og kontroll. Siden kommunen ikke har tilgjengelige midler via disposisjonsfond er dette kritisk viktig.

Tallene pr 2. tertial viser at de aller fleste rammeområdene leverer på eller bedre enn periodisert budsjett. Det er risiko knyttet til omstillingsprosessen på Helsetunet som tar lengre tid enn forventet. Helårs effekten her vil ikke bli tatt ut før i 2019, som forventet, og denne aktiviteten videreføres derfor også i økonomiplanen for kommende periode.

Når det gjelder avviket på HA 5 selvkostområdet skyldes dette etterslep på fakturering av gebyrer. For HA 9 er avviket knyttet til periodisering av skatteinntekter og inntektsutjevning.

Prognosene for året viser at enkelte ansvarsområder, spesielt Barnevern og Sosialtjenesten, har utfordringer med å holde seg innenfor tildelt ramme. Dette følges dette, og det vil bli jobbet intenst med ulike tiltak for å redusere avviket til et minimum.

I kapittel 5 beskrives status innenfor de enkelte rammeområdene, og i hvilken grad avvikene forventes å påvirke årsprognosen.

4 Sentrale inntekter og utgifter

Revidert statsbudsjett ble fremlagt 15. mai. Etter de nye beregningene i prognosemodellen fra KS, skal Hurdal Kommune få tilført 0,6 mill. kr mer i frie inntekter enn det som var prognosen i vedtatt budsjett. Dette forutsetter en nominell skattevekst på 3,6 % fra 2017. Det er fremdeles knyttet usikkerhet til disse beregningene.

Skattetallene fra SSB for august 2018 viser at kommunene fikk inn 99,7 mrd. kr og fylkeskommunene 20,7 mrd. kr i skatteinntekter i løpet av årets åtte første måneder. Dette er henholdsvis 3,3 prosent og 2,7 prosent mer enn i tilsvarende periode i fjor.

Forskuddstrekk fra arbeidsgivere utgjør hovedtyngden av skatteinntektene, og disse inntektene har i perioden januar-august økt med 4,7 prosent i kommunene og 4,1 prosent i fylkeskommunene, sammenliknet med samme periode i 2017. Inntektene fra forskuddsskatt har gått ned med henholdsvis 0,2 prosent og 0,9 prosent.

Skatteinntektene i august måned isolert var om lag 24 prosent lavere enn i samme måned i fjor både for kommunene og fylkeskommunene. Hovedforklaringen på dette er nedgang i restskatten i forhold til august i fjor.

I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2018 (RNB) ble det anslått at lønnsveksten i 2018 vil bli lavere enn tidligere antatt. Nedjusteringen av lønnsvekstanslaget medførte at anslaget på kommunesektorens skatteinntekter i 2018 ble satt ned med knapt 0,5 mrd. kr. Vekstanslagene for 2018 er nå 1,0 pst for kommunene og 2,3 pst for fylkeskommunene

4.1 Skatteinntekter

Det er bokført 39 mill. kr i skatteinntekter pr august. Det er en økning på 3,4 % sammenliknet med samme periode i 2017, og utgjør 73,8 % av landsgjennomsnittet. Netto skatteutjevning (symmetrisk og tilleggs kompensasjon) utgjør 51 mill. kr pr april. Til sammen utgjør skatt og netto skatteutjevning 94 % av landsgjennomsnittet.

Siste prognosemodell fra KS, oppdatert etter revidert statsbudsjett, anslår en skatteinngang til Hurdal på 64,5 mill. kr i 2018. Det er om lag tilsvarende som budsjettet.

4.2 Rammeinntekter fra staten

Rammeinntektene fra staten består av innbyggertilskudd, distriktstilskudd, skjønnstilskudd, veksttilskudd og inntektsutjevning. Rammetilskuddet, med unntak av inntektsutjevningen, utbetales i 10 like terminer (ingen utbetaling i august og desember). Utbetaling av inntektsutjevning følger ikke samme utbetalingsrytme som øvrige tilskudd.

Pr april er det bokført 69 mill. kr i rammetilskudd, hvorav 2,5 mill. kr utgjør inntektsutjevning for 2018. I budsjettet er totalt anslag på inntektsutjevning anslått til å utgjøre 16,2 mill. kr. Siste prognosemodell fra KS anslår inntektsutjevning på 18,2 mill. kr, dette er en økning på 2 mill. kr og tilsvarer samme nivå som i 2017.

5 Rammeområdene – status og prognose

Totaloversikt, alle rammeområder:

	Regnskap pr 31.08	Just budsj pr 31.08	Avvik i kr	Avvik i % av just budsj	Prognose/rev budsjett 2018	Oppr budsj 2018	prognose - vedtatt	Regnskap pr 31.08. 2017
HA 1 Sentraladm	7 409	6 576	833	12,7 %	10 940	18 092	-7 152	7 647
HA 2 Oppvekst	34 864	34 565	299	0,9 %	54 114	66 966	-12 852	39 567
HA 3/4 Levekår	44 993	45 057	-64	-0,1 %	68 244	55 039	13 205	36 480
HA 5 Selvkost	-1 855	-3 639	1 784	-49,0 %	-5 292	-5 292	0	-3 699
HA 6 Plan & Utvikling	3 731	3 773	-42	-1,1 %	5 582	8 895	-3 313	4 025
HA 7 Eiendom & Drift	15 736	16 703	-967	-5,8 %	21 961	10 350	11 611	13 555
HA 9 Finansområdet	-103 550	-107 285	3 735	-3,5 %	-155 549	-154 049	-1 500	-98 971

Organisasjonsendringene etter #foredling er implementert i organisasjonen med helårseffekt fra 2018. Noen ansvar har byttet HA. Dette er implementert i de økonomiske oversiktene, og utgjør forskjellen mellom vedtatt og revidert budsjett. De historiske tallene for 2017 er justert for effekten av #foredling. For ytterligere oversikt over hvilke ansvar dette gjelder, se vedlegg.

5.1 HA 1 – Sentraladministrasjon

Sentraladministrasjon	Regnskap pr 31.08	Just budsj pr 31.08	Avvik i kr	Avvik i % av just budsj	Prognose/r ev budsjett 2018	Oppr budsj 2018	Avvik prognose - vedtatt budsjett	Regnskap pr 31.08. 2017
Driftsinntekter	-1 140	-327	-813	248,6 %	-491	-6 576	6 085	491
Lønn/sosiale utg	4 926	5 120	-194	-3,8 %	7 964	13 510	-5 546	6 083
Andre driftsutgifter	3 851	2 083	1 768	84,9 %	3 917	10 614	-6 697	1 266
Brutto driftsresultat	7 637	6 876	761	11,1 %	11 390	17 548	-6 158	7 841
Netto finans/avsetninger	-228	-300	72	-24,0 %	-450	544	-994	-194
Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk	7 409	6 576	833	12,7 %	10 940	18 092	-7 152	7 647

5.1.1 Status økonomi

Sentraladministrasjonen har et merforbruk på 0,8 mill. kr ved utgangen av august. Driftsinntektene er 0,8 mill. kr høyere enn budsjettet. Dette skyldes sykelønnsrefusjoner, høyere kompensasjonsmva enn budsjettet, samt OU-midler knyttet til lederutviklingsprogram. Lønn/sosiale utgifter viser et mindreforbruk, som skyldes lavere pensjonskostnader enn budsjettet. Andre driftsutgifter er 1 mill høyere enn budsjettet. Dette skyldes kostnader til lederutviklingsprogram, innleie av personalsjef og rekruttering av ny personalsjef. Lederutviklingsprogrammet og aktiviteter knyttet til KOSTRA-analyse finansieres av særskilte OU-midler.

5.1.2 Status tjenesteyting

Personell

Etter prosjekt #foredle gjennomført i 2017 består HA 1 av totalt 7,75 årsverk, fordelt på politisk, rådmann, økonomi, personal og næring. Det er nå gjennomført rekrutteringsprosesser, slik at rollene som personalsjef og økonomisjef er besatt. Personalsjef tiltrådte stillingen i august, og økonomisjef vil tiltre senest 1. desember.

Drift

Den viktigste oppgaven til sentraladministrasjonen er å være en god støttefunksjon for kommunens ledere og ansatte. Dette har vært krevende gjennom første halvdel av 2018 på grunn av ressursmangel. Samtidig har sentral administrasjonen tatt stort ansvar i forbindelse med slutføring av ulike planarbeid, eiendomsskatt og andre større prosjekter.

Omstilling/tiltak

Se vedlegg

5.1.3 Prognose

HA 1 styrer mot budsjett i balanse.

5.1.4 Måltavle

Se vedlegg

5.2 HA 2 - Oppvekst(Hurdal skole - og kultursenter, barnehage og felles Oppvekst)

Oppvekst	Regnskap pr 31.08	Just budsj pr 31.8	Avvik i kr	Avvik i % av just budsj	Prognose/r ev budsjett 2017	Vedtatt budsj 2017	Avvik prognose-vedtatt budsjett	Regnskap pr 31.08. 2017
Driftsinntekter	-7 431	-5 044	-2 387	47,3 %	-6 691	-9 958	3 267	-9 482
Lønn/sosiale utg	22 406	23 171	-765	-3,3 %	36 778	47 503	-10 725	26 763
Andre driftsutgifter	19 889	16 438	3 451	21,0 %	24 027	29 421	-5 394	22 437
Brutto driftsresultat	34 864	34 565	299	0,9 %	54 114	66 966	-12 852	39 718
Netto finans/avsetninger	0	0	0		0	0	0	-151
Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk	34 864	34 565	299	0,9 %	54 114	66 966	-12 852	39 567

Oppvekst har økte driftsinntekter på 2,3 mill ved utgangen av august. Dette skyldes i hovedsak tilskuddsmidler og sykelønnsrefusjoner. Lønn/sosiale utgifter viser et lite merforbruk. Andre driftsutgifter er økt med 3,4 mill. kr sammenlignet med periodisert budsjett. Dette skyldes økte kostnader til finansiering av private barnehager, samt periodiseringsavvik knyttet til PPT/spesialundervisning.

Totalt sett er prognosen for året i balanse.

5.2.1 Hurdal skole og kultursenter

Status økonomi

SFO har mer forbruk knyttet til lønnskostnader, samtidig som prognosen for brukerbetaling ligger an til å bli lavere budsjett på grunn av færre barn.

Skole har et mindre forbruk på lønn, samtidig er spesialpedagog er tilsatt som gir effekt på en rekke områder både med hensyn til effektivitet og kvalitet. Skolen har flere langtidssykemeldte, sykelønnsrefusjon er dermed høyere enn budsjettet.

Det forventes HUSK totalt sett vil gå i balanse.

Status tjenesteyting

Personell

Tjenesten består av 43 årsverk, noe som utgjør 51 medarbeidere.

I løpet av året vil tre lærere ta videreutdanning. I ordinære drift har skolen godt kvalifiserte lærere, men ved sykdom må vi benytte noe ufaglærte vikarer.

Drift

I dag er det 310 elever som får sin undervisning i henhold til sentrale rammer og føringer. Det er stort fokus på at skolen skal være et trygt og godt sted for læring. Elevundersøkelsen viser en nedgang av elever som opplever seg mobbet på skolen.

33 elever mottar spesialundervisning. 9 elever har særskilt norskopplæring.

SFO: 28 barn med 100 % plass og 19 barn med 60 % plass. 32 elever mottar spesialundervisning.

Det har kommet endringer i opplæringslova vedrørende elevenes psykososiale læringsmiljø. Dette har ført til endrede rutiner og oppfølging der fylkesmannen kobles inn hvis skolen ikke håndhever sin aktivitetsplikt. Ingen av sakene fra Hurdal har gått videre til fylkesmannen.

Det er utfordrende å gjennomføre undervisning i digital kompetanse på grunn av manglende IKT- utstyr. Rådmannen vil se på ulike alternativer for valg av løsninger, og vil komme tilbake til dette i forbindelse med budsjettarbeidet for 2019.

Skolen har avvik på områder innen HMS. Rådmannen har høy prioritet for å lukke disse avvikene og vil komme tilbake til dette i 2. tertial rapportering:

- Etter tilsyn av fylkesmannen må skoleeier få bedre styring og internkontroll. Dette har det vært arbeidet med i siste periode, og er nå sluttrapport er nå levert Fylkesmannen
- Etter tilsyn fra miljørettet helsevern har vi lukket avvikene og vil ved reklamasjon av skolebygningen ta opp utfordring med radon. Vedrørende reklamasjon av skolen er dette nærmere beskrevet under eiendomsforvaltning og prosjekt
- Etter tilsyn av arbeidstilsynet må skoleeier fortsatt arbeide med å lukke noen avvik vedrørende rutiner, risiko- og sårbarhetsanalyse

Omstilling/tiltak

Se vedlegg

Det er forståelse for at innkjøp av læremidler reduseres og en behovsgjennomgang gjøres i disse dager.

Nedbemanningen av lærere skjer ved naturlig avgang. Skolen har hatt flere assistenter på timebasis over lang tid. Noe av dette tilsettes nå fast, og noe reduseres.

Vedrørende svømmeundervisning er det inngått avtale med Råholt bad for skoleåret 2018/19 med oppstart i november. Rådmannen anser at kravene i kunnskapsløftet blir oppfylt i skoleåret 2018/19.

Prognose

HUSK, SFO og grunnskoleopplæring for asylsøkere under ett styrer mot budsjett i balanse.

Måltavle

Se vedlegg

5.2.2 Hurdal barnehage

Status økonomi

Den kommunale barnehagen leverer etter 2.tertial et mindre forbruk på grunn av vakanse i stilling.

Status tjenesteyting

Personell

Ny styrer er tilsatt fra august. Vi har hatt utfordringer i å rekruttere pedagogisk leder, men fortsetter arbeidet med tilsetning i høst. Ny pedagognorm har trådt i kraft fra i sommer, og det er av den grunn stor etterspørsel etter pedagoger.

Vi har innleid personell for å dekke opp vakanse og langtidssykemeldte. Dette har vært gjort for å sikre kvalitet og stabilitet. Kompetansen til de ansatte anses som god i barnehagen.

Drift

Barnehagen er populær og flere barn står på venteliste. Barnehagen har øker kapasiteten med to plasser til barn som står på venteliste, da det er tilstrekkelig bemanning og areal for å kunne gjennomføre dette.

Det arbeides med inkluderende barnehage og skolemiljø, med særlig fokus på vennskap og fellesskap. Dette vil også være tema på foreldremøte i september.

Det viktigste som skjer er implementering av ny avtale om kvalitetsutvikling i barnehage og grunnopplæring. Formålet med avtalen er at den skal være et redskap for kvalitetsutvikling i barnehagen og grunnopplæringen.

Omstilling/tiltak

Se vedlegg

Begge tiltak er gjennomført. Alle plasser i barnehagen er nå 60 eller 100 % og lederbemanning er redusert med 40 %

Prognose

Med bakgrunn i vakanse og økt antall barn er prognosen et mindre forbruk med kr 400 000,- totalt for året.

Måltavle

Se vedlegg

5.2.3 Overordnet Oppvekst

Status økonomi

Høyere utbetaling av tilskudd til de private barnehagene. Dette skyldes økt kapital- og driftstilskudd i forhold til 2017. Større utgift til PPT Nannestad enn budsjettet for 2018.

Status tjenesteyting

Personell

2 årsverk; kommunalsjef og rådgiver oppvekst.

Rådgiver oppvekst tar videreutdanning, master i utdanningsledelse. Det gjennomføres kompetanseutvikling i alle barnehagene finansiert med midler fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus.

Drift

Alle barn som søkte barnehageplass innen 01.03.18 fikk sitt førstevalg. I dag er det 145 barn i barnehagene i Hurdal. Det er 22 foreldre som får redusert foreldrebetaling/gratis kjernetid.

Skole og barnehagene deltar i en 2-årig satsning fra Utdanningsdirektoratet, Inkluderende barnehage- og skolemiljø.

PP-tjenesten blir tatt tilbake igjen til kommunen 01.01.19 Det er ansatt en pp-rådgiver med oppstart 01.11.18. Gjennomgang av vedtak og organisering av spesialundervisning vil gjennomføres når pp-rådgiver trår inn i sin stilling 01.11.18.

Det er dannet et nettverk Oppvekst bestående av alle ledere fra barnehagene og skole med økt fokus på ledelse, samarbeid og utvikling.

Omstilling/tiltak

Se vedlegg

Vertskommuneavtalen med Nannestad om PPT-tjenester er sagt opp. Gjennomgang av alle vedtak om spesialundervisning har ennå ikke startet opp. Dette vil starte opp når ny PPT-rådgiver tiltrer stillingen.

Prognose

Med bakgrunn i økt utbetaling til private barnehager og økt utgift til PPT er prognosen et merforbruk med ca kr 400 000,-.

Risiko knyttet til økt tilskudd til de ikke-kommunale barnehagene.

Måltavle

Se vedlegg

5.3 HA - 3/4 Helse og Omsorg

Helse og Omsorg	Regnskap pr 31.08	Just budsj pr 31.08	Avvik i kr	Avvik i % av just budsj	Prognose/r ev budsjett 2018	Oppr budsj 2018	Avvik prognose - vedtatt budsjett	Regnskap pr 31.08. 2017
Driftsinntekter	-17 303	-10 258	-7 045	68,7 %	-19 489	-10 508	-8 981	-12 383
Lønn/sosiale utg	46 601	47 031	-430	-0,9 %	74 342	60 790	13 552	39 650
Andre driftsutgifter	15 397	8 284	7 113	85,9 %	12 697	4 757	7 940	9 224
Brutto driftsresultat	44 695	45 057	-362	-0,8 %	67 550	55 039	12 511	36 491
Netto finans/avsetninger	298	0	298	#DIV/0!	694	0	694	-11
Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk	44 993	45 057	-64	-0,1 %	68 244	55 039	13 205	36 480

Helse og omsorg er i balanse pr 31.08.2018. Omstillingstiltakene på 6.475 mill.kr er lagt inn med effekt i regnskapet fra april 2018.

Driftsinntekter er 7 mill. kr høyere enn budsjettet. Dette skyldes hovedsakelig økte sykelønnsrefusjoner og statens årlige grunntilskudd til vertskommuner for asylmottak.

Lønn og sosiale utgifter viser et mindre forbruk på 430 000 kr. Alle stillinger på ledernivå er besatt og mindre forbruk skyldes omstillingstiltak i bolig, samt reduksjon av lederstilling.

Andre driftsutgifter har et merforbruk på 7,1 mill. Dette skyldes i hovedsak økte utbetalinger på økonomisk sosialhjelp, kjøp av kompetanse til helsestasjon og nye saker på barnevern og bruk av konsulenttjenester (vikarbyråer) på Helsetunet for å dekke opp sykefravær .

5.3.1 Status overordnet Helse og omsorg

Personell

Reduksjon av en lederstilling og to nye tjenesteledere fra desember 2017, har medført økt tid til lederstøtte og tid for å avklare saker få har kjennskap til. Stilling som rådgiver Helse og omsorg har ikke vært besatt i samme periode, men er tilbake fra august d.å.. Ny kommunalsjef er tilsatt og starter ved årsskifte. Økt tid til oppfølging av legekantor, som følge av flere vikarer for fastleger som er i spesialisering i allmenntidmedisin.

Drift og omstilling

Kapasiteten sentralt er benyttet til utredning av tildelingsfunksjon og tildelingskriterier, dreining fra institusjon til hjemmebaserte tjenester og oversikt over bemanning og tilpasning av turnus. Omstillinger ved ny turnus har vært krevende for alle ledere ved fravær av personalsjef i samme periode. Omstillingen innen legetjenesten har synliggjort behovet for revisjon av avtaler mellom kommunen og fastlegene, tilpasning til nye krav for spesialisering og veiledning og definere behovet for legetjeneste til de kommunale helsetjenestene. Avtaler med fastlegen er gjennomgått og nye avtaler er utarbeidet.

Det viktigste som skjer

Det er oppfølging av flere klagesaker fra brukere og tilbakemeldinger fra medarbeidere, om behov for forbedring i legetjenesten. Klage på tilrettelegging for turnusleger i kommunen er også under oppfølging og flere forhold er utbedret. Det er også oppfølging av flere klager fra pårørende og verger til brukere som har tilrettelagte tjenester. Her er det igangsatt

kartlegging for å få oversikt over dagens og fremtidige behov for tjenester, samt omfang på bruk av eksterne leverandører. Planlegge oppstart av tildelingsfunksjon og oppgaveavklaringer mellom drift og ny tildelingsfunksjon.

5.3.2 Status tjenesteyting Sykehjem, kjøkken og vaskeri

Personell

Sykefraværet er økt som følge av overbelegg og tyngre brukere. Ny turnus oppleves som positivt, medarbeiderne bidrar positivt i omstillingsprosessene, samtidig som det er usikkerhet relatert til ytterligere reduksjon av bemanning. Vi deltar i «Læringsnettverk for tidlig oppdagelse av sykdom», som gir kompetanseøkning til medarbeiderne. Dette vil igjen bidra til å opprettholde funksjonsnivå og behandle pasienter på laveste omsorgsnivå.

Drift

Det har vært fullt belegg i lang- og korttidsplasser siste periode. Omstillingen med nedtak av 5 plasser er ikke slutført, men 2 plasser er pt. tatt ned. Det er ikke ventelister på langtidsplasser. Liggetiden i korttidsplassene har vært lengre enn 14 dager, blant annet som følge av tyngden av pasient, påvente av omsorgsleilighet, avlastning for pårørende og utfordringer med omstilling av tjenestene.

Omstilling

Se vedlegg

De fleste omstillingstiltakene er utredet, noen under planlegging og flere er implementert. Ny turnus er implementert fra april 2018, og gir allerede effekt. Middagstidene er endret, og ny betalingsløsning i kantinen (kortterminal) legger til rette for økt salg. Multidose på sykehjemmet er under utredning, men har blitt forsinket pga utfordring hos leverandør. Det skal bli nytt multidoseapotek fra januar 2019 og multidose på sykehjemme starter opp med det. Brukerbetaling på dagsenteret er foreløpig ikke prioritert. Det er mottatt tilbud på velferdsteknologi, for å bytte ut pasientalarmsignalet med digitale rom. Investering og oppstart er i beslutningsprosess.

Korttidsplassene er økt fra 4 til 5 fra januar 2018.

Tildelingsfunksjon og tildelingskriterier er utredet og planlagt implementert fra august 2018. Langtidsplassene er ikke redusert med fem, som følge av blant annet høyt belegg første tertial.

Det viktigste som skjer

Det er gjort en dreining av kompetanse og andelen sykepleier skal økes. Dette for å redusere sårbarheten slik at driften ivaretas på en god måte ved ferieavvikling og ved sykdom. Dialog med bruker og pårørende for å forberede flytting av skjermet enhet, som en del av reduksjon av langtidssenger. Forbedre tjenestene på korttidsplassene, for at brukere skal kunne bo hjemme.

5.3.3 Status tjenesteyting Hjemme- og tilrettelagte tjenester

Personell

Området har vært sterkt preget av flere langtidsfravær som har ført til økt belastningen på øvrig personell. Det må her presiseres at dette fravær er uavhengig kommunens omstillingsarbeid og andre arbeidsrelaterte forhold. Det har også vært en økt belastning på medarbeidere på grunn av flere og mer komplekse pasienter grunnet omstillinger. De fleste er fornøyd med ny turnus og bidrar positivt ellers i omstillingene. Vi deltar i «Læringsnettverk for tidlig oppdagelse av sykdom», som gir kompetanseøkning til medarbeiderne, som igjen bidrar til å opprettholde funksjonsnivå og behandle pasienter på laveste omsorgsnivå.

Drift

Det er ventelister på omsorgsleiligheter, som øker presset på lang- og korttidsenger, samt hjemmebaserte tjenester. Det er fremdeles flere avvik på medisinalutdeling i disse tjenestene grunnet økt arbeidsmengde, flere og mer komplekse brukere og dette har bidratt til en mer stressende arbeidshverdag. Det er i hjemmesykepleien tilsatt flere i vikariat for å øke forutsigbarhet for både bruker og ansatt. I forhold til avvik på medisinalutdeling er det i høst flere medarbeidere som har gjennomgått medisinkurs og det er planlagt fortløpende for alle ansatte med behov.

Innenfor tilrettelagte tjenester er det iverksatt kartlegging over nåværende og fremtidige tjenestebehov, samt oversikt over eksisterende avtaler.

Omstilling

Se vedlegg

Tiltak i bolig for funksjonshemmede er implementert med ny turnus fra april. Det er gjennomført dreining av kompetanse og ny fagleder er tilsatt og starter 1. oktober. Tildelingsenhet og kriterier er ferdig utredet og starter opp i oktober. Arbeid med revurdering av vedtak starter da opp og det vil sammen med det utredes i forhold til forebyggende hjemmebesøk. Omsorgsleiligheten har fra mars fått bemanning på kveld og det er en dreining bort fra institusjonsplasser.

Det er mottatt tilbud på velferdsteknologi, for å tilrettelegge helsetunet (sykehjemmet, omsorgsleiligheter og bolig for funksjonshemmede) med digitale rom. Investering og oppstart i beslutningsprosess.

Ny turnus fungerer godt. I boligen er helgefrequensen økt og det er en bedre fordeling av ressurser. Tilsetningen av fagleder blir svært imøtesett. Det er noe utfordring med at det er lite tilkallingsvikarer ved sykdom og ferieavvikling. I sommer har boligen fått noen nye vikarer og det er fokus videre for å etablere faste vikarere. Hjemmesykepleien startet ny turnus i mars og det har fungert godt, men det har vært utfordrende å ansette i helgestillinger og det er fremdeles stillinger som er vakante. Omsorgsboligene har nå fått bemanning på kveld. Det er flere medarbeidere som er langtidssykemeldte og det er satt inn vikariater for å øke forutsigbarhet for ansatte og brukere. Hjemmehjelpstjenesten sine ressursene vil i større grad bli benyttet mot personrettet pleie – i samsvar med dreining av tjenester - og vil også få opplæring som hjemmetrenere og vil bidra inn i hverdagsrehabilitering.

Ergoterapitjenesten er økt til 100% stilling og ny ergoterapeut startet i juni. Dette bidrar til økt fokus på tidlig innsats og at brukere som er på korttidsplasser får hjelpemidler tidligere. Dette har også medført til tidligere hjemreise for enkelte brukere. Fysioterapeutene har delt ansvarsområder og det er nå en med hovedansvar barn og en med hovedansvar voksne.

Det viktigste som skjer

Fokuset på dreining av tjenester fra institusjon til tjenester i hjemmet krever mye for utførerne av tjenestene. Dette innebærer blant annet rekruttering av riktig kompetanse, ta i bruk riktig velferdsteknologi og en godt fungerende tildelingsenhet. Tidlig dialog med bruker og tjenesten vil være i fokus. Oppfølging av henvendelser og klager fra brukere med tilrettelagt tjenester følges opp, samt kartlegging av avtaler.

5.3.4 Status tjenesteyting Familiens Hus (Barnevern, Psykisk Helse og Rus, Helsestasjon)

Personell

Familiens hus er en liten enhet med få ansatte med stor bredde i fagområdene. Familiens hus har i vår hatt flere langtidssykemeldinger på barnevern og mangel av personell på helsestasjon (helsesøster). En medarbeider fra psykisk helse gikk i mai av med pensjon. Det er satt inn individuelle samtaler med prosesveileder for å forebygge arbeidsrelaterte sykdommer, samt at det har vært leid inn konsulenter på barnevern. Det har i en periode vært innled helsesøster på helsestasjon.

To ansatte i barneverntjeneste og psykisk helse og rus er blitt sertifisert i COSP (metode for veiledning). En medarbeider innen rus har økt kompetanse med «Kjentmann», sammen med lærer. Fagleder for barnevern er ansatt 1. mars. Helsestasjonen er redusert med ett årsverk, som følge av nedleggelse av asylmottaket. En medarbeider i psykisk helse og rus har søkt på videreutdanning i psykososialt arbeid med barn og unge.

Barneverntjenesten har fått tilført 2 stillinger, delvis finansiert av Fylkesmannen. Ved å ha flere ansatte i tjenesten vil det ikke oppstå behov for innleie av vikarer/konsulenter. Sannsynligheten for stor restanse og fristbrudd er liten - selv ved sykdom. Allerede 1.oktober er begge nyansatte på plass. Helsestasjonen har nå fått fagleder som starter hos oss 25.september. Det er fortsatt utfordrende med rekruttering av jordmor. Det vurderes kjøp av jordmortjeneste en dag pr uke inntil vi har rekruttert jordmor til kommunen. Vi skal også se på om tilbudet skal være en ansatt i kommunen, eller om kommunen skal kjøpe tjeneste et annet sted. Videre er psykologen på plass, det har vært en kartlegging vedrørende tjenester for psykisk helse og rus, og vi har en under utdanning i barn og unges psykiske helse. Utrdningen vil vise hvor behovet for tjenester for psykisk helse og rus er størst, og hvilke tjenester kommunen skal yte og hvilke som skal henvises andre instanser.

Drift

Det er fortsatt økning i antall komplekse og kostbare barnevernstiltak. Flere saker har vært oppe i retten. Dette er krevende med den bemanningssituasjonen som har vært og er innenfor tjenesten. Dreining mot tidlig innsats ved å styrke familierådgivning i barneverntjenesten og styrke helsestasjonen, er det mest forebyggende tiltaket for å redusere økning til barnevernet. I tillegg er Hurdal en av to kommuner i Akershus som er valgt ut til et

prosjekt i regi av Budir for veiledning i forbindelse med utvikling av tjenesten. Dette prosjektet startet i juni 2018. Barnevernet har utarbeidet handlingsplan, for å lukke avvikene etter Arbeidstilsynet sitt tilsyn vedrørende vold og trusler på arbeidsplassen høsten 2017.

Helsestasjonene er ajour på kontroller, vaksineringer og legekontrollene. Det er imidlertid avvik fra lovkrav om tjenestetilbud om ungdommens helsestasjon, samt at det ikke er pågående barselgrupper arrangert av jordmor. Arbeidet med oppfølging av beboere ved asylmottaket ble avsluttet i april, og sykepleier som hadde denne oppfølgingen er nå i skolehelsetjenesten full tid.

Fagleder psykisk helse og rus har gått av med pensjon. Medarbeideren har hatt svært mange funksjoner, og har brukt mye av sin tid denne våren på utredninger og kartlegginger, og ikke minst på å videreføre sin kunnskap. Det er en dreining i arbeidet mot tidlig innsats mot barn og unge, og en ansatt i tjenesten er en dag i uka på skolen.

Omstilling

Se vedlegg

Psykolog er rekruttert og starter i juni 2018. Oppstart på prosess for å definere tjenesteomfanget innen psykisk helse og rus avventes til etter at psykolog er ansatt. Livsstilspoliklinikken opprettholdes på samme nivå som i 2017.

Det viktigste som skjer

For alle områdene i Familiens hus er det gjennomført risikoanalyse og nå oppfølging av handlingsplaner, for å forbedre utfordringsområdene. For ytterligere å stabilisere drift og arbeidsmiljø, er det arbeidet med tverrfaglig samarbeid, felles møteplasser og kompetanseheving.

Fokus er nå på rekruttering av helsesøster og jordmor for å opprettholde driften på Helsestasjonen, samt stabilisering av personalsituasjonen innen barnevern. Videre dreining mot tidlig innsats.

Tilsynet gjennomført av Arbeidstilsynet vedrørende vold og trusler på arbeidsplassen høsten 2017, ga grunnlag for pålegg. Barneverntjenesten har hatt en risikoanalyse og laget handlingsplan som er godkjent av tilsynet. Alarmer som er hensiktsmessige, telefoner med dekning i hele Hurdal samt Vergekurs er noen av tiltakene som skal gjennomføres. To ansatte er blitt sertifisert i COSP, et veiledningsprogram som skal brukes i foreldregrupper og i saker som er meldt inn til barneverntjenesten.

5.3.5 Status tjenesteyting Sosialtjenesten

Personell

Medarbeiderne opplever stort arbeidspress som følge av flere og mer komplekse brukere, og for lite kapasitet til å finne løsninger som vil gi fremtidig stabilitet for den enkelte bruker og familie. På tross av dette har det ikke vært sykefravær i siste periode, kompetanseutvikling og medarbeidersamtaler er gjennomført.

Drift

Sosialtjenesten har det siste året opplevd en jevn tilstrømning av nye brukere og sakene er mer komplekse. Flere brukere trenger hjelp til å håndtere gjeldssaker i privatøkonomien, dette medfører i mange tilfeller til høyere utbetalinger. Ved årsskifte innførte staten nye regler i stønaden AAP. Dette har medført økte avslag som igjen har generert flere utbetalinger av økonomisk sosialhjelp. For å bremse utviklingen er det behov for å øke kapasiteten innen oppfølging av brukere. Saksbehandling av søknader om økonomisk sosialhjelp vil ikke redusere porteføljen med brukere, snarere øke den, på grunn av manglende kapasitet på oppfølging.

Før sommeren ble det satt i verk tiltak for å redusere utbetalinger av økonomisk sosialhjelp. Ved bruk av statlige tilretteleggings midler har kontoret klart å få flere unge over i aktivitet. Det har krevd og krever stadig tett oppfølging fra veileder. Sosialtjenesten klarte i løpet av sommeren og snu den stadige veksten av utbetaling på økonomisk sosialhjelp og resultatet for juli og august er det beste så langt i år. Årsaken til reduksjonen av utbetalinger henger sammen med tett oppfølging og bruk av statlige tilretteleggings muligheter. Vi ønsker at den positive trenden skal vedvare og at vi har funnet gode løsninger for de som kan delta i tiltakene.

Det foreligger ikke omstillingstiltak for tjenesten i 2018.

Det viktigste som skjer

Det er stort fokus på prioritering av oppgaver, for å frigjøre kapasitet til oppfølging av brukere. Det er økt ressurser, som blant annet bistår med restanser på behandling av startlån. Det pågår et arbeid for å se på sammenhengen og grensesnittet mellom kommunal og statlig virksomhet innenfor NAV lokalt i Hurdal. Dette kan få konsekvenser for oppgaveløsningen og organiseringen av tjenesten.

5.3.6 Status tjenesteyting Flyktningetjenesten

På grunn av noe redusert bemanning i perioden har tjenesten måtte prioritere arbeidsoppgaver stramt.

Hurdal asylmottak ble lagt ned per 01.04.2018, noe som har redusert behovet for kommunale tjenester fra Hurdal skole, private barnehager, Voksenopplæringen, legesentret og Familien Hus. Arbeidet oppfølging av beboere med asylmottaket avsluttet i april, og sykepleier som hadde denne oppfølgingen er nå i skolehelsetjenesten full tid.

Etter anmodning fra IMDI i 2017, så er det bosatt en familie. En familie som fikk jobb har flyttet, som følge av transportutfordringer.

Det er stort behov for annen bolig for flere familier, som følge av behov for større plass enn i dag.

Prognose

Omstillingstiltakene på 6.475 mill. kr er lagt inn med effekt i regnskapet fra april 2018. Totalt sett forventes det at hovedansvarsområdet har et merforbruk på 1 mill. for 2018.

Måltavle

Se vedlegg

5.4 HA 5 – Vann, avløp, renovasjon, feiing

Vann, avløp renovasjon, feiing	Regnskap pr 31.08	Just budsj pr 31.8	Avvik i kr	Avvik i % av just budsj	Prognose/r ev budsjett 2017	Vedtatt budsj 2017	Avvik prognose-vedtatt budsjett	Regnskap pr 31.08 2016
Driftsinntekter	-9 722	-11 739	2 017	-17,2 %	-17 200	-17 200	0	-10 642
Lønn/sosiale utg	1 596	2 085	-489	-23,5 %	3 305	3 305	0	1 930
Andre driftsutgifter	6 271	6 015	256	4,3 %	8 603	8 603	0	5 013
Brutto driftsresultat	-1 855	-3 639	1 784	-49,0 %	-5 292	-5 292	0	-3 699
Netto finans/avsetninger	0	0	0	0,0 %	0	0	0	0
Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk	-1 855	-3 639	1 784	-49,0 %	-5 292	-5 292	0	-3 699

Status økonomi

Vann og avløp – gebyrinntekter er pr 2.tertial er i henhold til budsjett, selv om det pr. 2.tertial er kun gebyrinntekter for 1. termin bokført. Gebyrinntekter for slamtømming sendes ikke ut før 3.tertial.

Hurdal kommune er av Mattilsynet etter tilsyn pålagt å gjennomføre en rekke tiltak for å sikre forsyningssikkerheten ved Hurdal vannverk. Flere av tiltakene får direkte økonomiske konsekvenser, og det pågår nå et utredningsarbeid for å få oversikt over disse. Frist for å lukke avvikene er satt til desember 2018 for å unngå ytterligere sanksjoner. Som en følge av de tiltak som må iverksettes varsler rådmannen allerede innværende år et merforbruk på budsjett for 2018 og en opptrapping for 2019. Dette vil komme som egen sak til politisk behandling innen utgangen av 2018.

Som nevnt over pågår et arbeid med å utrede konsekvensene av de pålegg som Mattilsynet har pålagt kommunen å utbedre ved Hurdal vannverk. I dette arbeidet pågår en Ros- og sårbarhetsanalyse (ROS), og rådmannen er blitt kjent med at denne kommer til å avdekke forhold som vil kreve investeringer om avvik skal lukkes. Rådmannen forventer å kunne fremlegge en god redegjørelse for disse i budsjettarbeidet for 2019. Det største tiltaket kan knyttes til reservevann.

Det er kjent at det i tiden som kommer må gjennomføres tiltak rundt avløpsrensaneanlegget som ikke har tilstrekkelig kapasitet, og dermed ikke tilfredsstillende krav til rensing fremover. Fylkesmannen har varslet at de ønsker å gjennomgå kommunens utslippstillatelse. Det vil i tiden som kommer bli iverksatt arbeider med å utrede alternative løsninger både for nytt avløpsrensaneanlegg eventuelt et utvidet samarbeid med nabokommuner. Rådmannen kommer nærmere tilbake til dette i forbindelse med budsjettarbeidet for 2019, men det kan

synes som avsatte midler til nytt avløpsrensaneanlegg i gjeldene økonomiplan ikke vil være tilstrekkelig.

Prosjekt kartlegging privat vann og avløp ble startet 2015. Prosjektet hadde god fremdrift, men på grunn av ressursmangel har det ikke vært mulig å gjennomført dette videre. Dette har medført at riktige registreringer av abonnenter med private avløpsanlegg ikke er gjennomført. Dette gir enkelte utfordringer videre, slik som når Hurdal kommune må inngå ny slamtømmeavtale, da den eksisterende går ut i løpet 2018.

Status tjenesteyting

Personell

Ny tjenesteleder for eiendomsforvaltning og prosjekt ble ansatt i desember 2017, men valgte å si opp sin stilling i prøvetiden. Tjenesteleder er også leder for vann, avløp, renovasjon, feiing (VAR området). Ny tjenesteleder er tilsatt, og starter 1.1.19. Ny VA Ingeniør er tilsatt og starter 08.10.2018. Konstituert fagleder på eiendom og drift startet 1.5.2018. Per nå er det 2,6 antall årsverk som anses for knappe til å utføre lovpålagte oppgaver. Av den grunn er det inngått avtale med Driftsassistansen/Norconsult og HR prosjekt for bistand. Dette kommer også tydelig frem etter tilsyn fra Mattilsynet. Spesielt kan nevnes arbeidet med å få utredet konsekvenser av påleggene, samt å få på plass internkontroll og risiko- og sårbarhetsanalyser. Det er pr. i dag ikke tilstrekkelig med ressurser i avdelingen til å utføre oppgaver i forbindelse med saksbehandling av utslippstillatelser.

Drift

Det er betydelig etterslep på vedlikehold, samt manglende oppdateringer av internkontroll og ROS analyser. Første prioritet er å lukke avvikene i løpet av året. For å gjennomføre dette vil vi måtte benytte innleide ressurser. I andre tertial har rådmannen prioritert å arbeide med risiko- og sårbarhetsanalyser, beredskapsplan, internkontrollsystem og saneringsplan for vannforsyning. Ledelsen må jobbe med å få på plass og implementert styringssystemer, beredskapsplaner og internkontroll.

På avløpsrensaneanlegget er det avdekket store mangler i det elektriske anlegget. Dette fører til meget stor brannfare, og det er behov for akutte tiltak.

Det er i 2.tertial registrert 2 brudd på hovedledningene. Et brudd på hovedledning i Rustad, og et brudd i overføringsledningen mellom Glassverkvegen og Knaimoen. Bruddene er på gamle ledninger som skulle vært sanert for flere år siden. Bruddet i Rustad er reparert, mens den andre ledningen er tatt ut av drift.

Det viktigste vi gjør er å sikre Hurdal sine nåværende og fremtidige innbyggere rent og nok drikkevann av god kvalitet. Vi skal ivareta våre miljø- og hygienekrav og sikre at våre avløpsløsninger ikke bidrar til forurensning. Foruten at tjenestene skal ha en god kvalitet skal vi etterstrebe kostnadseffektive løsninger for å holde våre avgifter så lave som mulig for våre innbyggere.

Prognose

Endringen i driftskostnader i 2018 vil isolert sett ha liten effekt på gebyrene, hovedsakelig fordi fastleddet i 2018 allerede er økt en del sammenlignet med 2017. Det må forventes at gebyrene i årene som kommer vil stige som en følge av kommende investeringer i vann- og

reservevannforsyningen og ny løsning for avløpsrensing. Hurdal kommune har ikke bygget opp selvkostfond som ville bidratt til å hindre store svingninger i årlige gebyrer på vann- og avløp. Rådmannen vil se på ulike alternativer for valg av løsninger for vann- og reservevannforsyning og avløpsrensing inkludert muligheter for å samarbeide med andre kommuner. Rådmannen vil komme tilbake til dette i forbindelse med budsjettarbeidet for 2019.

Måltavle

Se vedlegg

5.5 HA 6 – Plan og Utvikling

Plan og utvikling	Regnskap pr 31.08	Just budsj pr 31.08	Avvik i kr	Avvik i % av just budsj	Prognose/r		Avvik prognose - vedtatt budsjett	Regnskap pr 31.08. 2017
					ev budsjett 2018	Oppr budsj 2018		
Driftsinntekter	-1 189	-718	-471	65,6 %	-1 447	-1 564	117	-2 113
Lønn/sosiale utg	2 895	2 732	163	6,0 %	4 334	7 090	-2 756	3 509
Andre driftsutgifter	2 025	1 759	266	15,1 %	2 695	3 669	-974	2 429
Brutto driftsresultat	3 731	3 773	-42	-1,1 %	5 582	9 195	-3 613	3 825
Netto finans/avsetninger	0	0	0	0,0 %	0	-300	300	200
Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk	3 731	3 773	-42	-1,1 %	5 582	8 895	-3 313	4 025

Status økonomi

Plan og utvikling ligger ikke an til merforbruk for året ved 2. tertial. Området er tilført 1,5 mill. for ferdigstilling av sentrumsplanen, en budsjetttramme som vurderes som tilstrekkelig da planutkastet ligger til høring og behandles politisk i oktober. Området har en noe svak inntektside for byggesak da byggeaktiviteten er liten. Bedre inntektsside på oppmåling som veier noe opp.

Status tjenesteyting

Omsilling

Se vedlegg

Sykefravær

Avdelingen har ikke sykemelding i perioden.

5.5.1 Status

Overordnet for hele avdelingen har andre tertial vært krevende for de ansatte. Avdelingen har vært del av arbeide med relativt omfattende oppgaver. Herunder kommer kommuneplan, ferdigstilling av områderegulering sentrum og innføring av eiendomsskatt. Dette har ført til at saker som normalt sett behandles innenfor saksbehandlingsfrist, har måtte vente. Dette vil også ha følger for saksbehandling siste halvdel av 2018 da oppgaver som ble lagt bort må tas igjen.

Byggesak

For første tertial var det noen utfordringer knyttet til saksbehandlingstid og tjenestelevering. Bakgrunnen kunne delvis forklares i knapphet på ressurs, men også på svakheter i kommunikasjon mellom kommune og søkere/tiltakshavere. I annen tertial har antall byggesaker gått vesentlig ned, så kommunen er mer ajour med saksbehandlingen. Det er et stort behov for implementering av digital byggesaksbehandling, gjennom digitalisering av byggsakarkiv og overgang til ebyggesak eller tilsvarende.

Kommunen har gjort avtale om utlevering av eiendomsopplysninger digitalt, en type selvbetjeningsløsning for eiendomsmeglere og andre. Dette implementeres i september/oktober 2018.

Oppmåling, matrikkelføring mv.

Ansvarlig på dette fagområdet har vært prioritert til innføring av eiendomsskatt. Enkelte andre saker innenfor saksområdet har derfor måtte vente. Dette påvirker saksbehandlingstider utover høsten 2018.

Landbruk (jord og skog)

Også innenfor dette tjenesteområdet har innføring av eiendomsskatt påvirket tjenestene. Innenfor jordbruksområdet har tørkesommeren ført til noe ekstraarbeid med rådgivning innenfor avlingsskade. Det er forventet at det blir noe ekstrainsats på dette området utover høsten, med kontrolltiltak og rådgivning.

Miljøforvaltning

Herunder kommer oppfølging av kommunens ansvar knyttet til blant annet viltforvaltning, vannforvaltning og annen naturforvaltning. Grunnet prioritering av andre oppgaver har miljøforvaltningen blitt prioritert noe ned også i annen tertial.

Avdelingen består også av 5 jegere i fallviltgruppe. Sommeren 2018 har vært som forventet, med stort sett hendelser med påkjørsler av rådyr (9 drepte rådyr for perioden april - september).

Plan

Annen tertial har vært preget av ferdigstilling og oppfølging av kommuneplan 2018-2040 og områderegulering Hurdal sentrum. I tillegg kommer det løpende arbeidet med rådgiving i forhold til eksisterende arealplaner. Det er ingen formelle behandlinger av private reguleringsplaner i perioden, men det er varslet oppstart av detaljregulering av hytteområde. Det er ventet flere private forslag til reguleringsplaner utover, men de kommer trolig ikke før årsskifte.

Prognose

Plan og utvikling ligger ikke an til merforbruk for året ved 2. tertial

Måltavle

Se vedlegg

5.6 HA7 – Eiendomsforvaltning og prosjekt, Innbyggjerservice, valg og kultur

Eiendom og Drift	Regnskap pr 31.08	Just budsj pr 31.08	Avvik i kr	Avvik i % av just budsj	Prognose/r	Oppr budsj 2018	Avvik	Regnskap pr 31.08. 2017
					ev budsjett 2018		prognose - vedtatt budsjett	
Driftsinntekter	-4 062	-2 667	-1 395	52,3 %	-4 014	-3 525	-489	-3 770
Lønn/sosiale utg	6 701	6 739	-38	-0,6 %	10 691	5 916	4 775	5 101
Andre driftsutgifter	13 138	12 631	507	4,0 %	15 284	7 959	7 325	12 225
Brutto driftsresultat	15 777	16 703	-926	-5,5 %	21 961	10 350	11 611	13 555
Netto finans/avsetninger	-41	0	-41	0,0 %	0	0	0	0
Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk	15 736	16 703	-967	-5,8 %	21 961	10 350	11 611	13 555

HA 7 leverer på budsjett pr 2. tertial 2018. Driftsinntektene er økt med 1,3 mill. Dette skyldes økte husleieinntekter, sykelønnsrefusjoner, samt kompensasjons mva. Lønn og sosiale utgifter er som periodisert budsjett. Driftsutgiftene er 0,5 mill høyere enn periodisert budsjett. Dette skyldes økte kostnader til serviceavtaler og vaktmestertjenester, samt kompensasjons mva.

5.6.1 Eiendomsforvaltning og prosjekt

Status økonomi

I desember er det fem år siden den nye skolen stod ferdig. Det er avdekket synlige setningskader, risiko for radoninnslag, samt at det har kommet noen bekymringer på vannkvalitet i rørsystemene. Hurdal kommune har en fem års frist for å reklamere på bygget. Det vil i løpet av høsten ferdigstilles et underlag for en eventuell reklamasjon. Kommunen er her avhengig av å kjøpe inn rådgivertjenester for å dokumentere forholdene om en skal fremsette en reklamasjonssak før fristen utløper. Rådmannen har inngått avtale med Svendby Bygg Consult AS om oppfølging av reklamasjonssaker. Rådmannen vil innen 3. tertial kunne redegjøre for videre oppfølging og eventuell inndekning av videre prosess.

Det er innkommet bekymringsmeldinger angående takene på helsetunet. Utbedring av takene ligger i investeringsbudsjettet for 2019. Taket har hatt flere reparasjoner, og det kommer signaler om at lekkasjer kan ha påvirket bærende konstruksjoner. Vedtak om omprioritering av midler til utbedring av takene på helsetunet ble gjennomført i behandlingen av 1. tertial. Investeringsmidler til tiltaket ble omfordeles mellom 2018 og 2019, slik at rådmannen disponerer ressurser til å få avdekket hvor kritisk skadeomfanget på taket er, og pris på utførelse av arbeidet.

Det vurderes å utvide prosjektet med flere deler av bygningsmassen for å få et bedre og mer komplett solcelleanlegg enn først vedtatt. Merkostnader fra utvidelsen estimeres til kr. 1 mill.

Det er gjennomført branntilsyn og -kontroller på Rådhusene, NAV og skolen. Tilsyn og kontroller avdekket store avvik og tiltak må gjennomføres i løpet av 2018/2019. Kostnader i 2018 for dette estimeres til kr. 300.000. Det kommer store kostnader for 2019, foreløpig estimert til kr. 650.000.

Hurdal kommune fikk pålegg av Fylkesmannen i 2016 om registrering og tømning av sandfang fra kommunale veger. Registreringen er gjennomført med egne ressurser, øvrige kostnader for 2018 for dette estimeres til kr. 100.000. Det kommer årlige kostnader fremover for tømning av sandfang, foreløpig estimert til kr. 100.000 pr. år.

Status tjenesteyting

Personell

Antall årsverk er 10,2 fordelt på renhold og driftsoperatører. Ny tjenesteleder, som har ansvar både for VAR-området og eiendomsforvaltning og prosjekt, er ansatt fra 1.1 19. I tillegg er vi i en rekrutteringsprosess på en vakant driftsoperatør.

Drift

Det prioriteres etablering av en vedlikeholdsplan med prioritering av tiltak for kommunale bygg. Denne er påbegynt og vil legges til grunn for budsjett 2019. Det er krevende at det ikke er avsatt fondsmidler for vedlikehold. Dette er noe vi må prioritere i budsjettprosess 2019.

Omstilling/tiltak

Den viktigste prioriteringen er gjennomføring av besiktelser for beregning av eiendomsskatt. Alle ansatte innen Eiendomsforvaltning og prosjekt har vært opptatt med besiktelser.

Vi vil gjennomgå alle avtaler for å avviklet tilskuddsordninger til privat veg og har ikke gitt tilskudd i år.

For å kunne gjennomføre tiltak for å redusere renhold på kommunale bygg må vi etablere en helhetlig renholdsplan med standarder. Samtaler med personal, ledere og tillitsvalgte er gjennomført, men renholdsplan er ikke etablert med bakgrunn i vakanser, prioritering å innføre eiendomsskatt og pålegg fra mattilsynet.

Reduksjon i drift/vedlikehold av bygg og veg er påbegynt. Vi vil ved fornyelse av kontrakter få mulighet til ytterligere reduksjon. Rådmannen vil komme til bake til dette i budsjettprosess 2019, da vi ser at etterslepet er betraktelig.

Prognose

Behovet er stort når det gjelder løpende drift og vedlikehold av kommunale bygg og veger, inkludert nødvendig rehabilitering. Behovet synes å være betydelig større enn det som er avsatt i årsbudsjettet.

HA 7 styrer mot budsjett i balanse.

Måltavle

Se vedlegg

5.6.2 Innbyggjerservice

Innbyggjerservice består av kommunens servicetorg, bibliotek og ulike kulturformål. Dette er en ny enhet som følge av foredlingsprosessen i organisasjonen høsten 2017.

Status økonomi

Det er noen avvik fra revidert budsjett. Dette gjelder bl.a. økt tilskudd til kirken, som vil få mindre konsekvenser for overføringer til andre trossamfunn. Innbyggjerservice utover dette leverer på budsjett.

Status tjenesteyting

Personell

Området består av 8,5 årsverk fordelt på servicetorg, bibliotek og kultur, herunder kulturskolen. En stilling er pt. vakant.

Innbyggjerservice har hatt en utfordrende bemanningssituasjon gjennom 1. og 2. tertialperiode. Avdelingen har vært sterkt involvert i eiendomsskatt-prosjektet som reduserer kapasitet til andre tiltak, samt hatt permisjons- og sykefravær som gjør tjenesteytingen sårbar.

Leder for Innbyggjerservice sa opp sin stilling i våres, og det er konstituert ny leder for avdelingen.

Drift

I 1. og 2. tertial har det vært et stort uttak av personell til eiendomsskatteprosjektet. Det har ført til at prosjektet med å utvikle Innbyggjerservice til en felles enhet har vært satt på vent. Dette er startet opp og vil gjennomføres høsten og vinteren 2018/2019.

Aktivitetsstilbudet på biblioteket er økende med flere arrangementer og kurs planlagt etter ny biblioteksjef ble tilsatt i mai. Arbeidet med å digitalisere brukerdialogen fortsetter. KommuneKari er lansert i alle kommunene på Øvre Romerike. Det arbeides også med å videreutvikle tilbud om opplæring i digital kompetanse for innbyggere denne høsten.

Det er påbegynt arbeidet med å etablere Frivillighetssentral som skal startes i 2019.

Prognose

Området styrer mot budsjett i balanse.

Måltavle

Se vedlegg

5.7 HA 9 – Finans med finansrapport

Finansområdet	Regnskap pr 31.08	Just budsj pr 31.08	Avvik i kr	Avvik i % av just budsj	Prognose/r ev budsjett 2018	Oppr budsj 2018	Avvik prognose - vedtatt budsjett	Regnskap pr 31.08. 2017
Driftsinntekter	-111 580	-114 608	3 028	-2,6 %	-173 183	-173 183	0	-105 749
Lønn/sosiale utg	14	0	14	0,0 %	0	0	0	0
Andre driftsutgifter	1 117	617	500	81,0 %	13 925	13 925	0	24
Brutto driftsresultat	-110 449	-113 991	3 542	-3,1 %	-159 258	-159 258	0	-105 725
Netto finans/avsetninger	6 899	6 706	193	0,0 %	3 709	5 209	-1 500	6 754
Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk	-103 550	-107 285	3 735	-3,5 %	-155 549	-154 049	-1 500	-98 971

5.7.1 Status økonomi

Finansområdet leverer 3,7 mill under budsjett pr 2. tertial 2018. Dette skyldes periodisering av eiendomsskatten.

5.7.2 Prognose

Det er knyttet usikkerhet rundt økt skatteinntang. Som nevnt over vurderes nettoeffekten av økte skatteinntekter og noe redusert inntektsutjevning å gi liten effekt gitt de prognosemodellene som foreligger ved utgangen av 2. tertial.

Kostnader knyttet til innføring av eiendomsskatt er budsjettet under HA 9. Prognosen er at innføringsprosjektet holder seg innenfor budsjettet kostnadsramme på 0,89 mill.

5.7.3 Startlån

Startlån er lån som kommunen videreformidler etter et fastsatt regelverk. Startlån skal bidra til at personer med langvarige boligfinansieringsproblemer kan skaffe seg en egnet bolig og beholde den. Kommunen er ansvarlig for å betjene gjelden, men den enkelte lånemottaker skal betale renter og avdrag til kommunen. Kommunen forventer å motta om lag tilsvarende beløp i renteinntekter som den renteutgiften kommunen har. Disse vil ikke alltid være i samsvar, da det kan være ulike avtaler knyttet til rentebinding og nedbetalingsprofil mellom Husbanken og kommunen i forhold til mellom kommunen og den enkelte låntager.

I 2018 har kommunen et vedtak på låneopptak av formidlingslån på 10 mill. kroner. Ved utgangen av 2. tertial er det ingen restanser på området.

5.7.4 Investeringslån

Det er ikke budsjettet med ytterligere låneopptak i 2018. Lån med statlige tilskudd inngår i investeringslån. Hurdal kommune har budsjettet med 0,6 mill. kroner i rentekompensasjonstilskudd fra Staten. Dette er i hovedsak knyttet til skolelokaler og institusjonslokaler.

Lån knyttet til selvkostområdene vann og avløp (V/A) inngår også i investeringslån. V/A skal i tråd med egne forskrifter finansieres etter selvkostprinsippet. Rentekostnadene dekkes inn gjennom gebyrinntektene. Denne synliggjøres ikke direkte i regnskapet, men dekkes av kalkulatorisk rente beregnet i selvkostmodellen. Som kalkylerente benyttes 5 - årig swaprente med et tillegg på ½ prosentpoeng. I 2017 utgjorde renteinntekter via gebyrer for VA ca 0,6 mill.

5.7.5 Finansrapport

5.7.5.1 Ledig likviditet og midler beregnet til driftsformål

Alle midler til driftsformål og ledig likviditet er plassert som innskudd i bank. Kommunens hovedbankavtale gir en innskuddsrente på 3 mnd. NIBOR. Gjennomsnittlig bankinnskudd hittil i år er 46 mill. Kommunen har god likviditet.

5.7.5.2 Låneportefølje

Lånenr	Långiver	Restgjeld pr 31.12.17	Restgjeld pr 31.08.18
KBN 20090456	Kommunalbanken	25 696 310	24 917 630
KBN 20120589	Kommunalbanken	34 383 810	33 696 130
KBN 20130094	Kommunalbanken	53 124 970	52 083 300
KBN 20130464	Kommunalbanken	22 793 360	21 916 700
KBN 20150462	Kommunalbanken	62 700 000	62 700 000
KBN 20160167	Kommunalbanken	1 650 000	1 635 254
	Sum lånegjeld	200 348 450	196 949 014

Nøkkeltall	Krav finansreglement	31.12.2017
Samlet lånegjeld i 1000 kr		198 868
Fastrenteandel > 1 år	Min 25% av gjeldsporteføljen	57,72 %
Største enkeltlån	Max 33,33% av samlet gjeldsportefølje	31,53 %
Gjennomsnittlig rente		1,68 %
Låneforfall innen 12. mnd		5 893
Gjennomsnittlig løpetid lån.		25,41 år

Av nøkkeltallene fremgår det at kommunens låneportefølje er innenfor finansreglementets krav.

6 Investeringer

HA 8 - Investeringer pr ansvarsnummer

Budsjettskjema 2b: viser spesifikasjon av finansieringsbehov pr investering.

		Regnskap pr		
Ansvar		31.08.18	Budsjett 2018	Regnskap 2017
81108	S-PRIVATE AVLØPSANL-KARTLEGGING, REGISTR., OPPFØLGING	610 346	1 040 000	1 551 686
81299	EIENDOMMER - KJØP OG SALG		100 000	98 105
81606	HURDAL SKOLE OG KULTURSENTER, TAK VED INNGANGER OG ASFALTERING AV UTEOMRÅDER			521 450
81612	S-OMBYGGING VANN (OG AVLØP) PÅ KNAIMOEN		500 000	
81616	FETTUTSKILLER HELSETUNET			362 202
81702	HUSK - møbler 2017			249 125
81703	HURDAL KIRKE - NY TRAPP INNGANGSPARTI 2017			145 500
81801	RÅDYRSTIGEN - OPPGRADERING ASFALT		600 000	
81802	KLOKKERMOEN - OPPGRADERING ASFALT		700 000	
81803	HELSETUNET - CARPORT		150 000	
81804	DIGITALINERT INNBYGGERDIALOG		1 000 000	
81805	VANN-SANERINGSPLAN LEDNINGSNETT		300 000	
81806	AVLØP-SANERINGSPLAN LEDNINGSNETT		200 000	
81807	AVLØP-SKISSEPROSJEKT NYTT RENSEANLEGG		500 000	
81808	AVLØP-SKISSEPROSJEKT RUSTAD - SANDSNESSETER		300 000	
89000	EGENKAPITALINNSKUDD KLP	630 030	600 000	595 803
89900	FINANSIERING INVESTERINGSPROSJEKTER			3 409 241
93111	FORMIDLINGSLÅN	168 255	7 000 000	6 917 349
Totalsum		1 408 631	12 990 000	13 850 462

6.1.1 Status

Aktiviteten knyttet til investeringsprosjekter er preget av at det er stort uttak av ressurser til innføringen av eiendomsskatt, samt lukking av avvik på vann/avløp.

6.1.2 Prognose

Det er lite sannsynlig at alle investeringsaktivitetene i budsjettet for 2018 vil bli iverksatt. Det vil bli gjort en prioritering på gjennomføring av de mest presserende prosjektene.

7 Brukerperspektiv

Rapporteres ikke i 2018.

8 Medarbeiderperspektiv

8.1 Årsverksutvikling

Antall årsverk har holdt seg stabil siden slutten av 2017 og teller nå 163,4 inkl. politikere.

Det har ikke vært noe mer turnover enn hva som kan regnes som normalt. Til gjengjeld har det vært vanskelig å få kvalifiserte søkere til stillinger som tjenesteleder på Eiendomsforvaltning og prosjekt, jordmor, barnevernskonsulent samt pedagogisk leder i barnehagen. To av disse er nå ansatt, men har ikke startet i sine stillinger.

8.2 Kjønnfordeling

Hurdal kommune har fortsatt en skjev kjønnfordeling og kvinneandelen har økt ytterligere med 1% poeng til henholdsvis 84 % kvinner og mannsandelen er redusert tilsvarende til 16 %. Det er som tidligere særlig høy andel kvinner innen Helse og omsorg, og kun menn ansatt i Plan og utvikling.

Rådmannens ledergruppe består av 5 kvinner og 1 mann. Ordfører og varaordfører er begge menn.

8.3 Sykefravær

Stadig flere antall sykmeldte arbeidstakere sender nå sykmelding til arbeidsgiver elektronisk. Først når sykmeldingsperioden er over skal den ansatte fylle ut egenmelding og krav om sykepenges (tidligere del D). Dette innebærer at våre refusjonskrav til NAV blir behandlet noe senere enn tidligere, og vil tilsvarende påvirke sykefraværstatistikken.

Sykefraværet for 2. tertial 2018 viser en liten nedgang sammenlignet med hele 2017 og ligger nå på 7,72% (mot 7,96% i hele 2017).

En liten andel av det totale sykefraværet er relatert til egenmeldinger inntil 8 dager 0,43%, mens det er særlig langtidsfravær over 8 uker som utgjør en vesentlig andel med 4,5%. Det jobbes med tiltak for tilrettelegging og avklaring om tilbakkomst i arbeid.

Total sykefraværspersent for hele kommunen – utvikling gjennom 1. og 2. tertial 2018:

Måned	Januar	Februar	Mars	April
Sykefraværspersent	8,16 %	9,79 %	7,46 %	5,97 %

Måned	Mai	Juni	Juli	August
Sykefraværspersent	7,94 %	7,19 %	8,27 %	7,53 %

9 Samfunnsperspektivet

Hurdal har ved utgangen av årets andre kvartal 2.882 innbyggere. Sammenlignet med 1.kvartal 2017 var folketallet 2.897 innbyggere. Kommunen ser tendenser til at behovet for sentrumsnære leilighet kan være en av årsakene til utflytting. Fødselsoverskuddet i kommunen er marginalt. Nedgangen i antall innbyggere følges tett, og innsikt i demografiske fakta om hvem som flytter ut av kommunen vil være viktig å tilegne seg i SSBs tallgrunnlag ved årets utgang.

Områdeplanen for sentrum er kommunens viktigste plangrep for å lykkes med økning av folketall og bærekraftig utvikling av lokalsamfunnet. Planen vil behandles i Kommunestyret den 24.oktober.

Hurdal kommune har i 2. tertial vedtatt ny kommuneplan 2018-2040. Den ivaretar det langsiktige samfunnsperspektivet på en helhetlig og robust måte, og er et viktig styringsverktøy for kommunens tjenesteyting og utviklingsarbeid.

Det er god aktivitet i frivillige lag og foreninger, noe som bidrar til et attraktivt lokalsamfunn og mangfold. Korpset har økt aktivitetsnivå, og idrettslaget samler mange barn og unge til fysisk aktivitet og samvær.

Hittil i 2018 er arbeidsledigheten på et meget lavt nivå (1,9%), og har de siste 5 årene vært synkende (Kilde: Kommuneprofilen).

Kommunen mottok i juni rett i underkant av 500.000,- av Miljødirektoratet gjennom Klimasatsmidler til bygging av sykkel/sparkparkering i forbindelse med økt antall kollektivreisende i Hurdal.

10 Risikoområder fremover

- Skatteinngang i egen kommune, men også landsgjennomsnittet (på grunn av inntektsutjevning mellom kommunene)
- Gjennomføring av omstillingstiltak
- Uforutsette hendelser
- Økt aktivitet innenfor enkelte områder